

РЕШЕНИЕ

№ 9

гр. Шумен, 09.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ШУМЕН в публично заседание на девети февруари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Йордан В. Димов

при участието на секретаря Татяна Св. Тодорова
като разгледа докладваното от Йордан В. Димов Търговско дело №
20203600900092 по описа за 2020 година

Настоящото дело е образувано по искова молба подадена от Г. Д. Г., ЕГН *****, гр. Нови пазар, ул. „.....“ №42, вх.1, ет.1, ап.3 със съдебен адрес – гр. София, ул. „.....“ №2, четвърти полуетаж, оф.4 – адв. Н. Н. Д. против ЗД „Бул Инс“, ЕИК-831830482, гр. София, бул. „.....“ №87, като обективно съединени претенции за изплащане на обезщетение за претърпени имуществени и неимуществени вреди в резултат на ПТП. Ищеца сочи, че на 02.08.2019 г. около 12:30 часа в гр. Нови пазар на ул. „.....“ настъпва пътно-транспортно произшествие (ПТП) при което водачът на л.а. „БМВ“, модел „530Д“, рег. №..... управляван от А. А. Р. и собственост на последния, при неправилно изпълнение на маневра обратен завой наляво не осигурил предимство на движещия се правомерно водач на мотоциклет „Ямаха“, модел „Ф31С“ рег. №..... – Г. Д. Г., който се опитвал да осъществи маневра за изпреварване на лекия автомобил. Вследствие на удара мотоциклетистът прелетял над автомобила и се приземил от другата му страна като вследствие на удара претърпял следните телесни увреждания: открита фрактура на дясно бедро, разкъсно-контузна рана на долната трета на бедрото, фрактура на капачката на дясното коляно – открита, охлузна рана на лявата подбедрица, пертрохантерно счупване на дясната тазобедрена става. Пострадалият Г. Г. първо бил транспортиран до ЦСМП Нови пазар, а впоследствие и до „МБАЛ – Шумен“ АД, където престоял в ортопедично отделение от 02 до 13 август 2019 г. На 09.08.2019 г. е извършена оперативна намеса, изразила се в открито наместване на фрактурата с вътрешна фиксация на бедрото с анатомично преконтурирана бедрена плака. Поради лошото състояние на колянната капачка на пострадалия – оперативна интервенция на същата не била проведена, а отложена за по-късен момент, като към момента на подаване на ИМ не била все още извършена. На 24.03.2020 г. поради счупване на поставената в бедрото плака е извършена операция в МБАЛ „Света Анна – Варна“ АД, при която е премахната счупената

плака, опреснени са костните ръбове и е направена остеопластика с DHS плака. Намира, че от данните по делото се установява безспорно, че вина за ПТП има водачът на л.а. - А. А. Р.. Причината за ПТП е единствено неговото поведение, което не било в съответствие с изискванията на ЗДВП. Сочи, че процесното МПС, с което е предизвикано ПТП - л.а „БМВ“, модел „530Д“, рег. №..... има застрахователно покритие по застраховка „Гражданска отговорност“ (ГО) с ответника – ЗД „Бул Инс“ по полица с начална дата на покритие – 31.05.2019 г. и крайна дата – 30.05.2020 г. Твърди, че ищецът има основание да претендира пряко от ответника заплащане на обезщетение, във връзка с нормата на чл.432, ал.1 от КЗ, обезщетения за всички вреди в пряка връзка с ПТП. Сочи, че на 27.07.2020 г. на ответника била предявена застрахователна претенция, придружена от налични към момента доказателства във връзка с щетите. Намира, че настъпилото ПТП се установява от представеният на застрахователя констативен протокол за ПТП с пострадали лица. Намира, че последният е официален свидетелстващ документ. Въпреки това застрахователят представил отговор от 14.08.2020 г., съгласно който пострадалия следвало да представи още документи – присъда, решение или споразумение по наказателно дело, постановление за прекратяване на наказателното производство. Такива обаче към онзи момент нямало. След като те не били представени застрахователят постановил отказ за изплащане на обезщетение, както се твърди в ИМ на 14.08.2020 г. По отношение на неимуществените вреди, твърди, че вследствие на телесните увреждания понесени от ищеца търпял значителни болки, както непосредствено след инцидента, така и впоследствие, предвид двете оперативни интервенции, и обективните трудности във връзка с придвижването му, поради характера на травмата. Ищецът трябвало да се придвижва с помощта на патерици в първите месеци, а имал значително затруднено придвижване в продължение на седем месеца след инцидента, но поради силните болки всъщност и през това време бил изцяло зависим за придвижването си от съдействието на други лица. С Експертно решение №2174 от 146/26.08.2020 г. на МБАЛ Шумен на пострадалия Г. Г. била призната 64% трайно намалена работоспособност за срок от една година. Характера на травмата и изпитваните болки довели до това, че пострадалият натоварвал единствено левия си крак – вследствие на това са появили силни болки в областта на гърба и скованост в областта на кръста на ищеца. Пострадалият трябвало да ползва чужда помощ за период повече от 1 година, като за това време бил откъснат и от социалната си среда. Намира, че това страдание сериозно му е пречело да се ангажира с работата, грижите за съпругата и детето си или каквато и да е социална активност. Твърди, че посоченото ПТП е имало трайно негативни последствия върху целия живот на пострадалия. Намира, че при приложение на принципа в чл.51, ал.1 от ЗЗД за пълно и универсално обезщетяване на пострадалите лица обезщетението което следва да получи ищеца за претърпените неимуществени вреди е 150 000 лв. По отношение на претърпените имуществени вреди – сочи че те са свързани с лечението на лицето и възлизат на 5966 лв. Предвид изложеното моли да бъде осъден ответника да заплати на ищеца сумата от 150 000 лв. за обезщетение на претърпените от последния неимуществени вреди от ПТП, както и 5966 лв. – обезщетение за претърпените имуществени вреди – разходи за лечение на телесните увреждания на ищеца вследствие на ПТП. Върху тези две

суми за главница претендира – на основание чл.429 от КЗ законна лихва върху размера на обезщетенията, считано от дата на деликта 02.08.2019 г. до окончателното погасяване на задълженията за главница; както и на основание чл.497, ал.1, т.1 от КЗ – законна лихва върху общият размер на застрахователното обезщетение, считано от 14.08.2020 г. до окончателното погасяване на задълженията.

От страна на ищеца е било направено искане за освобождаването му от заплащането на такси и разноски за водене на производството. Със свое Определение №238/10.11.2020 г. съдът е освободил последния от заплащане на такси и разноски за водене на производството по настоящото т.д. №92/2020 г. по описа на ШОС.

От страна на ответника ЗД „Бул Инс”, ЕИК-831830482, гр. София е депозиран отговор на исковата молба по реда на чл.367, ал.1 от ГПК. В него се сочи, че напълно се оспорва претенцията, както по размер, така и по основание. Оспорва механизма на ПТП, като намира, че представеният констативен протокол за ПТП не се ползва с материална доказателствена сила. Намира, че тъй като не е установен механизма на ПТП не може да се установи и кой има вина за настъпване на ПТП. Соци, че е налице образувано досъдебно производство (ДП), но то не е приключило. Оспорва въобще настъпването на вреда, като твърди, че представените от ищеца доказателства не я установяват. Оспорва и наличието на пряка причинно-следствена връзка между ПТП и настъпилите за ищеца вреди. Оспорва иска по размер като твърди, че претендираната сума от 150 000 лв. е прекомерно висока за увреждания като процесните. Оспорва претенцията за присъждане на лихви, тъй като твърди, че последната не била заявена с подаденото до застрахователя уведомление по реда на чл.380 от КЗ. Твърди, че е налице съпричиняване на вредоносния резултат като твърди, че л.а. автомобил е предприел маневра за извършване на обратен завой, като е бил подал светлинен сигнал. В тази връзка сочи, че поведението на пострадалия е следвало да съобрази това като не предприема изпреварване и осигури възможност на л.а. да осъществи предприетата маневра за обратен завой. Предвид това твърди, че са нарушени чл.20, ал.1 и чл.21, ал.1 от ЗДвП и това говори за вина у ищеца. В тази връзка намира, че следва да бъде приложен чл.52, ал.1 от ЗЗД. Прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение на представителя на ищеца.

Ищецът е депозирал допълнителна ИМ по реда на чл.372, ал.1 от ГПК. В нея последния заема становище по възраженията на ответника направени в отговора на ИМ. Соци, че оспорва всички твърдения на ответника. Поддържа направените доказателствени искания независимо от възраженията на ответника. Въпреки, че становищата са изложени по друг начин и с други изразни средства поддържа исканията си за присъждане на главници и лихви, както за посочените суми, така и за периодите и начинът по който са претендирани. Посочва друг начален момент на претендираните мораторни лихви на основание чл.429 от КЗ върху размера на обезщетенията, считано от дата на уведомяване на застрахователя - 29.07.2020 г. до окончателното погасяване на задълженията за главница. Част от твърденията в отговора на ДИМ се преповтарят с тези от отговора на ИМ. Соци се, че ответника не възражава да се отдели като безспорно обстоятелството, че по отношение на

причинилия ПТП л.а. „БМВ“, модел „530Д“, рег. №..... е налице валидно застрахователно правоотношение.

От страна на ответника е депозиран писмен отговор на ИМ. В него не се излагат нови твърдения и нови факти и обстоятелства, а се оспорват твърдения в допълнителната ИМ на ищеца и се поддържат твърденията и исканията от отговора. Сочи, че „Неразбираема е двойната претенция за законна лихва върху претендираното обезщетение за неимуществени вреди от ищеца: веднъж считано от 27.07.2020 г. до окончателното плащане и втори път от 15.08.2020 г.“ Отново сочи, че в тази част ИМ е нередовна и следва да бъде оставена без движение, като на ищеца се укаже да отстрани нередовностите в нея като точно и ясно формулира претенцията си за лихва.

Така предявените претенции са е процесуално **допустими**.

Разгледани по същество същите са **частично основателни**.

Предвид заявеното в исковата молба съдът намира, че е сезиран с обективно съединени иски за заплащане на суми като обезщетение за претърпени неимуществени и имуществени вреди, предявими пряко от пострадал против застраховател по застраховка „гражданска отговорност на автомобилистите“. Посочените иски, предявени срещу застрахователя са придружени от акцесорни иски за мораторна лихва. В подобно производство всяка от страните носи доказателствена тежест да установи благоприятните за нея факти и обстоятелства. Ищеца следва да установи наличието на вреди, причинна връзка между настъпилите щети и поведението на причинителя на щетата, както и обстоятелството, че причинителя е имал сключена застраховка „гражданска отговорност“ при ответника-застраховател. Следва да бъдат установени претърпените от ищеца болки и страдания, техният интензитет и продължителност. Ответникът изцяло оспорва основанията и размера на обезщетението. Не оспорва, че причинилото ПТП МПС – „БМВ“, модел „530Д“, рег. №..... има застраховка „Гражданска отговорност“ при ответника, като това обстоятелство следва да бъде определено от съда като безспорно между страните. Волята на ответника за признаване на това обстоятелство за безспорно е изразена в отговора на допълнителната ИМ. Ответника обаче оспорва всички други елементи от фактическия състав касаещ неговата отговорност - вината на водача причинил ПТП, причинно следствената връзка между ПТП и настъпилите вреди, видът и характерът на тези вреди. В доказателствена тежест на ищите е да установят описаните правно-релевантни обстоятелства – настъпването на ПТП, причинната връзка с телесните повреди на пострадалия, настъпването на претърпените неимуществени вреди – техните характеристики и интензивност.

Производството по настоящото дело е било спряно на основание чл.229, ал.1, т.5 от ГПК с Определение №76/21.07.2021 г. до окончателното приключване на ДП №400/2019 г. по описа на РУ Нови пазар. Определението е било обжалвано, но е потвърдено с Определение №362/04.10.2021 г. по в.ч.т.д. №529/2021 г. по описа на Апелативен съд – Варна, а впоследствие с Определение №60459/22.12.2021 г. по к.ч.т.д. №2628/2021 г. на ВКС не е било допуснато обжалване на определението на Апелативен съд – Варна. по

силата на Решение №54/13.09.2022 г. по Административно-наказателно дело №169/2022 г. по описа на НпРС причинилият процесното ПТП А. А. Р. е бил признат за виновен в причиняването на процесното ПТП, като по силата на това решение същият на основание чл.78а от НК е бил освободен от наказателна отговорност и му е било наложено административно наказание „глоба“ в размер на 1000 лв. След като е получил данни за посоченото решение по административно-наказателното дело със свое Определение №188/03.11.2022 г. съдът е възобновил производството по настоящото търговско дело.

Предвид тези данни за Решение №54/13.09.2022 г. по Административно-наказателно дело №169/2022 г. по описа на НпРС съдът следва да приеме, че са налице последствията на чл.300 от ГПК – *„Влязлата в сила присъда на наказателния съд е задължителна за гражданския съд, който разглежда гражданските последици от деянието, относно това, дали е извършено деянието, неговата противоправност и виновността на дееца.“*, като в конкретният случай отпада необходимостта съдът да излага собствени мотиви относно това настъпило ли е ПТП, вината на водача и установяването на неговата противоправност, като в тази връзка не следва да бъдат подробно обсъждани и направените в тази насока възражения на ответника.

С оглед изложеното в настоящото производство се установява, че около 12:30 часа в гр. Нови пазар на ул. „.....“ настъпва пътно-транспортно произшествие (ПТП) при което водачът на л.а. „БМВ“, модел „530Д“, рег. №..... управляван от А. А. Р. и собственост на последния, при неправилно изпълнение на маневра обратен завой наляво не осигурил предимство на движещия се правомерно водач на мотоциклет „Ямаха“, модел „Ф31С“ рег. №..... – Г. Д. Г., който се опитвал да осъществи маневра за изпреварване на лекия автомобил. Вследствие на нанесеният удар пострадалия Г. Д. Г. понесъл телесни увреждания, изразили се в открита фрактура на дясно бедро, разкъсно-контузна рана на долната трета на бедрото, фрактура на капачката на дясното коляно – открита, охлузна рана на лявата подбедрица, пертрохантерно счупване на дясната тазобедрена става. Пострадалия е бил приет по спешност ЦСМП Нови пазар, а впоследствие и в „МБАЛ – Шумен“ АД, където престоял в ортопедично отделение от 02 до 13 август 2019 г. Потвърждават се от доказателствата твърденията в ИМ, че на 09.08.2019 г. е извършена оперативна намеса за открито наместване на фрактурата с вътрешна фиксация на бедрото с анатомично преконтурирана бедрена плака. На 24.03.2020 г. поради счупване на поставената в бедрото плака е извършена операция в МБАЛ „Света Анна – Варна“ АД, при която е премахната счупената плака, опреснени са костните ръбове и е направена остеопластика с DHS плака.

В рамките на производството е приета САТЕ, която дава заключение относно механизма на настъпване на ПТП, условията на пътя и причините за настъпване на ПТП. Заключение на вещото лице е, че и двете ППС са се движили с разрешена скорост към момента на настъпване на ПТП. Последното не би могло да бъде предотвратено от пострадалия като водач на мотоциклета, тъй като опасната зона за спиране е била по-голяма от разстоянието, което е имал при движение с неговата скорост и нормална реакция за спиране. Дадено е заключение за механизма на ПТП, както и за обстоятелството, че

причината за настъпване на ПТП е неправилно извършената маневра за обратен завой на водача на л.а. „БМВ“, модел „530Д“, рег. №..... (Следва да се има предвид, че САТЕ установява вината на водача, но е била назначена преди наличието на процесното Решение №54/13.09.2022 г. по Административно-наказателно дело №169/2022 г. по описа на НпРС.

В рамките на производството е приета комплексна СМЕ (л.235 от делото), която дава заключение относно получените у ищец травми. Дадено е заключение, че получените травми отговарят на описаното в ИМ - открита фрактура на дясно бедро, разкъсно-контузна рана на долната трета на бедрото, фрактура на капачката на дясното коляно – открита, охлузна рана на лявата подбедрица, пертрохантерно счупване на дясната тазобедрена става и могат да бъдат получени по механизма на настъпилото ПТ. Травмите са причинили трайно затруднение в движението на десния долен крайник за период от 1 година. Счупването в бедрената кост е било лекувано оперативно, а това в петалата – консервативно във времето на лечение на бедрената кост. Двете хирургимчески интервенции са били съответно с продължителност от три часа – тази извършена на 09.08.2019 г. и за 6 часа – тази, извършена на 24.03.2020 г. потвърждава се твърдението за остри болки. В експертизата е посочен, че при счупване болките са много силни, остри, намаляват след обездвижването и са поносими с помощта на обезболяващи. По-силната болка покрива по-слабите. При множество счупвания поради промяната на интензитета на болките боли на различни места. Поради липсата на мобилност (липса на способност за ходене) пострадалите се чувстват безпомощни. Сочат, че по време на операцията пострадалия не е изпитвал болки, тъй като е анестезиран, а впоследствие – след операцията е бил обезболяван адекватно. Сочи се, че лечението на получените от ищеца травми не е завършено. Към момента на изготвяне на експертизата се изчаквало пълно зарастване на бедрената кост и след това следва да бъде отстранен метала съединяващ костите. В конкретния случай скъсяването на десния долен крайник у ищеца ще остане завинаги. Не може да се даде мнение доколко след това ще могат да се раздвижат ставите на крака. Дава се становище, че поради характера на раната, която е открита няма възможност зарастването на костта да настъпи бързо. Дава се мнение, че рехабилитацията може да е допринесла за счупване на положената след първата операция плака. При началото на рехабилитацията е имало недоловимо движение на този метал и при многократно повторение метала се е счупил в мястото на движение. Прави се асоциация с многократно прегъване на тел. Рехабилитацията е започнала на 3-я месец, а счупването е настъпило на 7-я.

Предвид последващото развитие в здравословното състояние на ищеца и предвид допълнителни оперативни интервенции е била назначена нова комплексна СМЕ (л.406 от делото), която дава заключение относно следните факти и обстоятелства. Причинената травма е била придружена от усложнения за ищеца и несрастване на фрактурата на бедрената кост. Травмата е довела до скъсяване на крака с 3 см. Констатирани са от експертите същите травми описани в ИМ и предходната СМЕ. Сочи се, че за новия период лицето е претърпяло две нови оперативни интервенции – операция от 24.06.2022 г. продължила 6 часа, при която плаките са били отстранени, извършена е костна пластика по

Жуде и е поставен бедрен пирон. С още една оперативна интервенция, извършена на 18.10.2022 г., продължила 3 часа и 30 мин.с били отстранени дисталните заключващи винтове, отстранени са костните краища на фрактурата и са поставени нови два винта. Дава се становище, че при всяка оперативна интервенция ищеца е търпял остра болка в зоната на оперативния достъп, която постепенно е намалявала. Твърди се, че за целия период на лечение пострадалия е търпял болки, които са се изменяли от остра до тъпа. Налице са усложнения, които са свързани с несрастване на костта и скъсяването на крайника с 3 см. Сочи се, че пострадалия е спазвал стриктно лечебния и рехабилитационен план като теоретично получените травми подлежат на възстановяване. Като отклонения от нормалното експертите констатираат оперативните белези, скъсяването на крайника, накуцващата походка на пострадалия, както и ограничената флексия в колянната става до 90 градуса при норма от 30 градуса. Сочи се, че се налагат още оперативни интервенции. Такава за отстраняване на два от винтовете от пилона; втора интервенция за отстраняване на пилона при настъпване на костно срастване, както и трета операция за възстановяване на дължината на крайника. При желание може да има и оперативна интервенция свързана с възстановяване на дължината на крайника. Не дават мнение дали белезите от фрактурите и оперативните намеси подлежат на възстановяване, като сочат, че не са специалисти в тази област, а това следва да се консултира със специалист пластичен хирург. Сочи, че приложените в производството фактури и разходооправдателни документи установяват плащания на процедури, които са били необходими за възстановяването на пострадалия.

По делото е приета и съдебно-психиатрична експертиза (л.246 от делото). Експертизата дава заключение, че вследствие на болките и преживения стрес от процесния инцидент ищецът е преживял остра стресова реакция, като душевно разстройство в дните след настъпване на ПТП. Острата стресова реакция е довела до разстройство в адаптацията, а според експерта възникването на този стрес и симптомите описани от пострадалия съвпадат като време. Към момента на изследването предвид депресивните и страхови изживявания у пострадалия експерта намира, че е налице „протрахирана депресивна реакция“, което е състояние на субективен дистрес и емоционално разстройство, нарушаващо социалното функциониране, което възниква вследствие на значимо стресогенно жизнено събитие, придружено от сериозно телесно заболяване. Намира, че скоростта, с която може да настъпи пълно възстановяване от това състояние, намира, че благоприятното повлияване на травматичните увреждания и телесно възстановяване биха довели до пълно отзвучаване на страданието в повечето случаи и без лечение.

В рамките на производството в качеството им на свидетели са разпитани и свидетелите – М.И.Д. – живееща на съпругески начала с ищеца и А. А. Р. – причинил процесното ПТП. Свидетелката М.И..а дава адекватни и правилно логически изградени отговори във връзка с настъпилия инцидент и последствията за ищеца. Сочи, че живеят заедно с ищеца от 15 години и имат дете. След ПТП тя поела грижите за пострадалия. Сочи, че в продължение на три месеца пострадалия бил на постелен режим, не можел да се грижи за себе си и изцяло зависел от нейната помощ. Налагало се да му готви, да се грижи за

тоалета му, да го храни, да го облича, сменяла подлоги и т.н. за този период ищеца изпитвал силни и постоянни болки. След третия месец по съвет на лекуващите лекари започнал да ходи на рехабилитация, която благоприятствала възстановяването, но всичко ставало бавно и трудно. Започнал да се движи с патерици. За придвижването му до рехабилитацията свидетелката ползвала помощта на свои роднини. Към момента на разпита на свидетелката (06.07.2021 г.) пострадалия бил нетрудоспособен и не можел да работи. Поради обстоятелството, че той преди инцидента издържал домакинството бил изключително потиснат поради това обстоятелство. Сочи, че пострадалият не можел да се движи нормално, тъй като имал скъсяване на крака и ако ходел десетина минути след това трябвало да седне, за да си почине. След инцидента станал гневен, избухлив, а заради болките започнал да приема и болкоуспокояващи. В социално отношение пострадалия станал по-затворен след инцидента избягвал да излиза, не се срещал с приятели, странял от близки и роднини. Свидетелят А. Р. дава показания относно обстоятелства свързани с инцидента, които предвид наличие на влязло в сила съдебно решение по административно-наказателно производство съдът не намира за нужно да обсъжда.

По делото са представени и разходооправдателни документи свързани с проведените лечения на ищеца и други медицински услуги на обща стойност от 5942.50 лв. Направените разходи във връзка с лечението съдът установи по следните документи: Фактура №37352/24.06.2020 г. на стойност 34.50 с ДДС (л.42 от делото); Фактура №116351/13.08.2019 на стойност 58 лв. с ДДС (л.108); Фактура №116207/08.08.2019 г. на стойност 2100 лв. с ДДС (л.110); Фактура №40954/23.03.2020 г. на стойност от 3750 лв. с ДДС (л.117); Фиск. Бон на стойност от 56 лв. с ДДС (л.304 на гърба); фискален бон на стойност от 198 лв. с ДДС (л.305 на гърба), фискален бон на стойност 112 лв. с ДДС (л.306 на гърба); Фактура №1000024666/24.06.2022 г. на стойност от 900 лв. с ДДС (л.307); Фактура №1000024776/01.07.2022 г. на стойност от 1 998.24 лв. с ДДС (л.309); фискален бон на стойност от 46.40 лв. (л.310); фискален бон на стойност от 70 лв. (л.314 от горе); фискален бон на стойност от 43.36 лв. (л.314 долу); Фактура №4000016374/03.11.2022 г. на стойност от 8.30 лв. (л.317); фискален бон на стойност 11.60 лв. (л. 318); фискален бон на стойност 198 лв. (л.345 на гърба вляво) и фискален бон на стойност 56.84 лв. (л.345 на гърба вдясно). Така приетите суми надхвърлят 9000 лв., но претенцията в тази част не е искано и не е била изменяна.

Налице е връзка между посочените разходи и проведеното лечение на ищеца, предвид неговите увреждания, обстоятелство твърдяно от експертното заключение по втората СМЕ. Следва да се приеме, че се дължат първоначално претендираните суми в размер на 5966 лв., предвид липсата на увеличение на иска.

С оглед на така приетата фактическа обстановка съдът направи следните правни изводи:

Съгласно чл. 429, ал. 1, т. 1 от КЗ с договора за застраховка "Гражданска отговорност", застрахователят се задължава да покрие в границите на определената в договора застрахователна сума отговорността на застрахования за причинени от него на

трети лица имуществени и неимуществени вреди. Отговорността на застрахователя се осъществява чрез заплащане обезщетение на увреденото лице за претърпените от него вреди, които могат да са имуществени и неимуществени и са пряк и непосредствен резултат от увреждането. С чл. 432, ал. 1 от КЗ е уредена възможността пострадалото лице, спрямо който застрахованият е отговорен, да предяви пряк иск срещу застрахователя по застраховка ГО. Отговорността на застрахователя е обусловена и тъждествена по обем с отговорността на деликвента. Предпоставка пред отговорността на застрахователят по чл. 432, ал. 1 от КЗ е необходимо към момента на увреждането да съществува валидно застрахователно правоотношение, породено от договор за застраховка ГО между прекия причинител на вредата и застрахователя. Наред с това следва да са налице и всички предпоставки от фактическия състав на чл. 45 от ЗЗД, пораждащи основание за отговорност на прекия причинител - застрахован, спрямо увредения за обезщетение на причинените вреди. В подобно производство всяка от страните носи доказателствена тежест да установи благоприятните за нея факти и обстоятелства. Ищеца следва да установи наличието на вреда, причинна връзка между настъпилите щети и поведението на причинителят на щетата, както и обстоятелството, че причинителят е имал сключена застраховка ГО при ответника-застраховател. Тъй като в настоящият случай се претендират и имуществени и неимуществени вреди следва да бъдат установени претърпените от ищеца болки и страдания, техният интензитет и продължителност, както и настъпилите имуществени вреди във връзка с това как са настъпили (в причинна връзка ли са с ПТП) и какъв е техният размер. Ответникът изцяло оспорва основанието и размера на обезщетението. Не оспорва, че причинилото ПТП МПС - л.а. „БМВ“, модел „530Д“, рег. №..... има застраховка „Гражданска отговорност“ при ответника, като това обстоятелство следва да бъде определено от съда като безспорно между страните.

Съдът намира, че по несъмнен начин е установена вината на водачът на лек автомобил л.а. „БМВ“, модел „530Д“, рег. №..... А. А. Р. за настъпване на ПТП предвид нормата на чл.300 от ГПК и постановеното с Решение №54/13.09.2022 г. по Административно-наказателно дело №169/2022 г. по описа на НпРС, в което е прието, че А. А. Р. е виновен в причиняването на процесното ПТП, като по силата на това решение същият на основание чл.78а от НК е бил освободен от наказателна отговорност и му е било наложено административно наказание „глоба“ в размер на 1000 лв. Презумпцията на чл.300 от ГПК задължава съдът да приеме наличието на противоправност на поведението на водача, както и причинната връзка с вредоносният резултат. В тази насока са необосновани възраженията на ответника и същите не следва да бъдат подробно обсъждани.

В рамките на производството се установяват и твърдените неимуществени вреди в пряка и непосредствена връзка с последствията от катастрофата. Съдът възприема твърденията на вещите лица по втората КСМЕ, а също и по първата доколкото между двете не е налице противоречие. Налице са данни за едно продължително страдание на ищеца вследствие на травмата. Същият до момента е претърпял четири хирургически интервенции, като му предстои да претърпи още две, които са необходими за отстраняване на чужди тела

в крака, а ако лицето желае да възстанови напълно дължината на крайника си следва да предприеме и още една трета бъдеща интервенция. Възприемат се напълно от съда дънните по втората КСМЕ, че лицето изпитва трайна болка, която се променя от остра след всяка от хирургичните интервенции до тъпа в периода на оздравяване, но която трайна болка не е преминала. Формира се една картина на продължително страдание, което е свързано с неизвестност по отношение на крайният изход в оздравителния процес на лицето, както и невъзможност същия да възстанови предишното си здравословно състояние. Може обосновано да се приеме, че (и предвид СПЕ) лицето изпитва страхови и депресивни изживявания свързани с неизвестността относно оздравителния процес. Независимо от твърдението на експертите, че теоретично лицето може да се възстанови напълно, предвид изключително продължителния оздравителен процес, свързан с постоянната необходимост от оперативни интервенции, които не са приключили и към момента – т.е. със сигурност ищецът ще претърпи още такива, дава основание да се заключи, че настоящият случай на травма от характера на множество счупвания на десния долен крайник е значително по-сериозна от типичната такава и е довела до значителни и продължителни страдания за пострадалия. Повече от явно е, че лицето до момента не може да функционира съответно в семейното си и социално обкръжение.

Предвид изложеното съдът приема, че искът е доказан в своето основание, като следва да се разгледа по-детайлно размерът за обезщетяване на настъпилите неимуществени вреди.

По отношение на претендираният размер на неимуществените вреди съдът взе предвид следното: Неимуществени вреди по смисъла на чл.52 от ЗЗД се присъждат по справедливост. В настоящото производство са налице данни за значителни физически болки и страдания на ищеца към момента на произшествието и към момента и известно време след всяка от направените четири хирургически операции. По данните от повторната КСМЕ може да се направи заключение, че през цмлия период от увреждането и до момента пострадалият търпи физически неудобства и изпитва болки, независимо, че те след операциите затихват, но според експертите не преминават напълно. Налице са данни за страхови и депресивни изживявания у пострадалия, които според приетата СПЕ биха могли да преминат и е нормално да преминат, но при наличие на пълно възстановяване на лицето, каквото към момента не е настъпило.

В рамките на производството се установява, че застрахователят е бил сезиран с искане за заплащане на щетите с писмо отправено до застрахователя на 27.07.2020 г. (л.120) по делото, за което писмо е приложено известие за доставяне (л.113 от делото), с което се установява, че писмото е доставено на 29.07.2020 г. С писмо изх. №НЦ-4669/14.08.2020 г. застрахователят е поискал от заявителя да представи влязъл в сила акт – присъда, решение или споразумение по наказателно дело или постановление за прекратяване на наказателното производство, разходни документи удостоверяващи разходи в размер на 5666 лв. Съдът намира, че тези документи изисквани от застрахователя не са необходими, за да може последния да прецени наличието на имуществените и неимуществените вреди, които се

претендират.

Предвид изложеното съдът намира, че неимуществените вреди за ищеца следва да бъдат репарирани с обезщетение в размер на 100 000 лв., като останалата част от претендираните суми в размер до 150 000 лв. следва да бъде отхвърлен като неоснователен и недоказан.

Следва да се уважи напълно претенцията за имуществени вреди в размер от 5 966 лв., така както е претендирана с ИМ.

Следва да се уважи и искането за присъждане на мораторни лихви от момента настъпващ 15 работни дни след писменото уведомяване на застрахователя, както това изисква чл.497, ал.1, т.1 от КЗ. Налице са данни, че застрахователят е уведомен за настъпване на произшествието и е претендирано обезщетение от него със заявление подадено на 27.07.2021 г. и доставено му на 29.07.2021 г., като моментът, от който се дължи мораторната лихва е 20.08.2021 г., предвид обстоятелството, че 15-дневния срок предвиден по закон, изтича за периода, считано от 29.07.2020 г. – доставяне на заявлението за изплащане на обезщетение до застрахователя до 19.08.2020 г., ето защо следва да се приеме, че застрахователят е в забава на 20.08.2020 г. и от този момент дължи лихвата предвидена в чл.497, ал.1, т.1 от КЗ.

По отношение на претенцията на ищеца за заплащане на мораторни лихви извън предходните, определяни като законна лихва върху посочената сума съгласно чл.429, ал.3 от КЗ, считано от датата на уведомяване с извънсъдебната претенция – 27.07.2020 г. следва да бъде отхвърлена като неоснователна и недоказана. Соченият текст на чл.429, ал.3 от КЗ е в текст на закона озаглавен „общи начала“ и целта му е да изведе едно общо правило за момента на дължимост на лихвите от страна на застрахователя, който отговаря не за деликта, а за регреса насочен срещу него. Текстовете на чл.429, ал.3 и този на чл.497, ал.1 от КЗ не са в конкуренция помежду си, нито пък в конкуренция с начина на определяне на лихвите по общия ред – те не предвиждат два различни вида обезщетителна лихва, а целят да въведат специфични правила за отговорността на застрахователя, касаеща единствено началния момент. Предвид това претенцията в тази част съдът намира за неоснователна, както и претенцията по чл.497, ал.1, т.1 от КЗ за периода преди 20.08.2020 г.

Предвид уважения размер на иска се дължат и разноски както следва: Ответникът следва да бъде осъден да заплати по сметка на ОС – Шумен дължимите суми за държавна такса, които при уважения размер на иска възлизат на 4 238.64 лв.

От ищеца се претендира да бъде осъден ответника да заплати адвокатско възнаграждение в съответствие с чл.38 от ЗА. Съобразно Наредба №1/2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения дължимият хонорар за претенция в уваженият размер е 8 888.64 лв. – чл. 7, ал.2, т.5 от Наредбата. Искането следва да бъде уважено в посочения размер.

Предвид, че искът е приет за доказан в неговото основание съдът намира, че ответната страна следва да бъде осъдена да заплати по сметка на съда и направените

служебно от съда разноси в общ размер на 1864.50 лв. за изготвените в производството експертизи.

Представител на ответника в последното съдебно заседание е посочил, че претендира присъждане на сторените в производството съдебни и деловодни разноси, за които да бъде осъден ищеца, съобразно със списък на разноските представен с отговора на ИМ. Наличието на подобен списък не се установява по делото – нито като приложение към отговора на ИМ, нито като приложение към отговора на допълнителната ИМ. Към отговора на ИМ присъства написано на стандартен лист А4 пълномощно, в което не присъства установяващо учредена представителна власт за адвокат М. И. Г., а на л.227 (от делото) е представено ново подобно пълномощно, с което М. И. Г. е упълномощил други двама адвокати по делото, включително и явили се в съдебните заседания – адв. И. Т. И в двата документа не присъства указание за заплащане на възнаграждение за адвокатско представителство, нито като договор за правна помощ, нито като разходооправдателен документ от типа на фактура. Предвид това претенцията на ответника за присъждане на разноси е напълно неоснователна и не следва да бъде уважена.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА ЗД „Бул Инс”, ЕИК-831830482, гр. София, бул. „.....” №87 да заплати на Г. Д. Г., ЕГН *****, гр. Нови пазар, ул. „.....” №42, вх.1, ет.1, ап.3 със съдебен адрес – гр. София, ул. „.....” №2, четвърти полуетаж, оф.4 – адв. Н. Н. Д., сумата от 105 966 (сто и пет хиляди деветстотин шестдесет и шест) лева, от които 100 000 (сто хиляди) лева, представляващи уважената част от претенция за обезщетение на неимуществени вреди – болки и страдания вследствие претърпяното от ищеца ПТП на 02.08.2019 г. около 12:30 часа в гр. Нови пазар на ул. „.....” настъпва пътно-транспортно произшествие, при което водачът на л.а. „БМВ“, модел „530Д“, рег. №..... управляван от А. А. Р. и собственост на последния, при неправилно изпълнение на маневра обратен завои наляво не осигурил предимство на движещия се правомерно водач на мотоциклет „Ямаха“, модел „Ф31С“ рег. №..... – Г. Д. Г., който се опитвал да осъществи маневра за изпреварване на лекия автомобил, при което за последния настъпили телесни повреди, както и сумата от 5 966 (пет хиляди деветстотин шестдесет и шест) лева, представляващи имуществени вреди, вследствие на описаното ПТП, които суми са дължими на основание чл.432, ал.1 от ГПК като отговорност на застрахователя по застраховка гражданска отговорност на автомобилистите по отношение на лек автомобил „БМВ“, модел „530Д“, рег. №..... ведно със законната лихва върху сумите за главница от 20.08.2020 г. до окончателното изплащане на дължимите като главница суми.

ОТХВЪРЛЯ предявения иск с правно основание чл.432, ал.1 от ГПК за неимуществени вреди за сумата от 50 000 (петдесет хиляди) лева, представляващи разлика между присъдената от съда сума – 100 000 (сто хиляди) лева и претендираното от ищеца – 150 000 (сто и петдесет хиляди) лева, като неоснователна и недоказана

ОТХВЪРЛЯ претенцията за мораторна лихва върху главниците по исковете за имуществени и неимуществени вреди, както е посочена от ищеца съгласно чл.429, ал.1 от КЗ, считано от датата на уведомяване с извънсъдебната претенция – 29.07.2021 г. като неоснователна, както и претенцията за лихви за периода преди 20.08.2020 година, като неоснователни.

ОСЪЖДА ЗД „Бул Инс”, ЕИК-831830482, гр. София да заплати по сметка на ШОС сумата от 4 238.64 лв. (четири хиляди двеста тридесет и осем лева и шестдесет и четири стотинки), представляващи дължимите суми за държавна такса в производството.

ОСЪЖДА ЗД „Бул Инс”, ЕИК-831830482, гр. София да заплати по сметка на ШОС сумата от 1864.50 лв. (хиляда осемстотин шестдесет и четири лева и петдесет стотинки), представляващи дължимите суми платени от сметката на съда за изготвяне на назначените експертизи.

ОСЪЖДА ЗД „Бул Инс”, ЕИК-831830482, гр. София да заплати на адв. Н. Н. Д. сумата от 8 888.64 лв. (осем хиляди осемстотин осемдесет и осем лева и шестдесет и четири стотинки), представляващи дължими суми за адвокатско възнаграждение на претендиращия ги адвокат.

Решението може да се обжалва пред Апелативен съд гр. Варна в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Шумен: _____